

Majandus- ja tööstusministri määruse „Rakendusuuringu ja tootearenduse toetus“ eelnou seletuskiri

1. Sissejuhatus

Majandus- ja tööstusministri määrus „Rakendusuuringute ja tootearenduse toetus“ (edaspidi *määrus*) kehtestatakse riigieelarve seaduse § 53¹ lõike 1 alusel.

Määrus on suunatud Eesti teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukava 2021–2035¹ (edaspidi *TAIE arengukava*) üldeesmärgi „Eesti teadus, arendustegevus, innovatsioon ja ettevõtlus suurendavad koostoides Eesti ühiskonna heaolu ja majanduse tootlikkust, pakkudes konkurentsivõimelisi ja kestlikke lahendusi Eesti ja maailma arenguvajadustele“ ja TAIE arengukava alaeesmärgi „Eesti areng tugineb teadmuspõhistele ja innovaatilistele lahendustele“ täitmisele.

Eesti ettevõtjate teadus- ja arendustegevuse (edaspidi *TA*) investeeringud on viimastel aastatel stabiilselt kasvanud, ulatudes aastal 2023 1,08%-ni sisemajanduse kogutoodangust (SKT). Samas on saavutatud tulemus peaaegu poole väiksem seatud eesmärgist ja jääb veel üle kahe korra alla Euroopa Liidu eesrindlikele innovatsiooniriikidele.

Ettevõtjate TA investeeringute kasvu eeltingimus on ettevõtjate huvi ja võimekus TA-d teha ja äriuliselt rakendada. Ettevõtjate huvi ja võimekus sõltuvad esmajoones sellest, kas nad näevad rakendusuuringutes viisi või vahendit, kuidas oma ettevõtte tulu ja äri kasvatada, ning sellest, kas neil on rakendusuuringute tegemiseks piisavalt ressursi, sealhulgas teadmisi, oskusi, inimesi, aparatuuri ja raha, või oskusi ressursi kaasata. Samas on oluline mõista, et TA on riskantne, sest üks TA tunnuseid on ettemääramatus. Seetõttu on asjakohane, et riik aitab ettevõtjatel turutõrkeid lahendada ja riske maandada, arvestades, et kõik projektid ei pruugi õnnestuda.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium on toetanud ettevõtjate rakendusuuringuid alates 2020. aasta lõpust, mil väliskaubandus- ja infotehnoloogiaministri 29. detsembri 2020. a määrusega nr 97 „Ettevõtjate rakendusuuringute ja tootearenduse toetamine“² alustati toetuse andmist. See oli mõeldud piloodina ning selleks kasutati aastatel 2014–2020 ühtekuuluvuspoliitika fondide vahendeid. Alates 2022. aastast toetatakse ettevõtjate rakendusuuringuid riigieelarvest ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri 21. märtsi 2022. a määruse nr 23 „Ettevõtja rakendusuuringute määrus“³ alusel. Määruste alusel elluviidavast tegevusest on kujunenud lühikese ajaga kõige olulisem Eesti ettevõtjate TA toetamise instrument: rahastatud on ligi 200 projekti, projektide kogusumma ületab 200 miljonit eurot ning Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse (edaspidi *EIS*) rakendusuuringute osakonna ekspertid on nõustanud ligi 1000 ettevõtjat.

Kõnesoleva määruse koostamise vajadus tuleneb ennekõike kolmest põhjusest. Esiteks, 2022. aastal kehtestatud määrust on neli korda muudetud, mistõttu märkimisväärsed

¹ [TAIE arengukava](#)

² [RT I, 30.12.2020, 14](#)

³ [RT I, 24.03.2022, 8](#)

lisamuudatused viiksid olukorrani, kus määrus ei pruugi olla enam selgelt ja üheselt mõistetav. Teiseks, 2022. aasta määruse alusel sätestatud tegevustest kahe kohta (ettevõtjale TA teenuseid pakkuva TA taristu investeringute teostamine ja IPCEI projekti elluviimine) ei ole plaanis uusi voore välja kuulutada. Kolmandaks, võrreldes 2022. aasta määrusega on kõnesoleva määrusega plaanis rakendada uut aruandluse ja toetuse maksmise süsteemi, mille saab kehtestada vaid uutele projektidele. Seega, sellise muudatuse tegemine 2022. aastal kehtestatud määruks tähendaks kahe paralleelse aruandluse ja maksete korralduse sätestamist ühes määruks.

Määruse keskseks osaks jääb ettevõtjate rakendusüüringute ning tootearendusprojektide toetamine ning sellega seotud teostatavusüüringute tegemine või intellektuaalomandi esmakaitse taotlemine. Määrust rakendatakse majandus- ja infotehnoloogiaministri 30. mai 2023. aasta käskkirja nr 98 „Rakendusüüringute ja eksperimentaalarenduse programmi toetamine“ kaasabil. See programm pakub ettevõtjatele tuge rakendusüüringute projektide ettevalmistamisel ja elluviimisel, sealhulgas rakendusüüringuteks Eesti ja rahvusvaheliste partnerite leidmisel, intellektuaalomandi ja tehnoloogilistes küsimustes.

Eelnõu otsene sihtrühm on Eesti äriregistrisse kantud ettevõtjad, kelle äriine edukus sõltub sellest, et nende tooted, teenused ja tehnoloogia oleksid rahvusvaheliselt konkurentsivõimelised, ja kes vajavad tuge, sealhulgas teenuseid ja rahalist toetust rakendusüüringute ja tootearendusprojektide elluviimisel. Tegevuse kaudne sihtrühm on ettevõtjatele TA teenuste pakkujad, kelleks on teadus- ja arendusasutused (edaspidi *TA asutused*), ettevõtjad, ülikoolid ja seal tegutsevad tehnoloogiasirde grupid, tehnoloogiaarenduskeskused, inseneribürood ja muud tehnoloogiaalast arendusteenust pakkuvad organisatsioonid.

Eelnõuga sätestatakse toetuse tingimused ja menetlusnormid ning toetuse taotleja, partneri ja toetuse saaja kohustused ning EISI õigused ja kohustused. Tegevusi rahastatakse nii jooksva avatud taotlemise kui ka taotlusvoorude kaudu. Toetust on kavandatud anda üle Eesti ning tõhusa koostöö raames on võimalikud ka TA projektid kahe Euroopa Liidu liikmesriigi ettevõtjate või liikmesriigi ja Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi ettevõtjate vahel.

Eelnõu ja seletuskirja koostas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi innovatsiooni ja tehnoloogia osakonna arendusvaldkonna juht Mikk Vahtrus (mikk.vahtrus@mkm.ee, 625 6398). Eelnõu juriidilise ekspertiisi tegid Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Gerly Lootus (gerly.lootus@mkm.ee, 639 7652) ning EISI Sihtasutuse vanemjurist Terje Kleemann (terje.kleemann@eas.ee, 627 9340). Eelnõu ja seletuskirja on keeletoimetanud Justiits- ja Digiministeeriumi õigusloome korralduse talituse toimetaja Mari Koik (mari.koik@justdigi.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb viiest peatükist ja 25 paragrahvist. Peatükid jagunevad järgmiselt:

- 1) üldsätted;
- 2) toetuse andmise tingimused;
- 3) toetuse taotlemine ning taotluste menetlemine;
- 4) aruannete esitamine ja toetuse maksmine;
- 5) toetuse saaja, partneri ning EISI õigused ja kohustused ning toetuse tagastamine.

1. peatükk

Üldsätted

Eelnõu § 1 kehtestab määruse eelnõu kohaldamisala. Eelnõus sätestatakse ettevõtjate rakendusuuringute ja tootearenduse ning nendega seotud tegevuste toetuse andmise tingimused ja kord.

Lõikes 2 sätestatakse riigiabi regulatsioonist lähtuvad tingimused, millal määrust ei kohaldata. Punktis 4 kehtestatakse, et määrust ei kohaldata ettevõtjale, kes vastab üldise grupierandi määruse artikli 2 punktile 18, mis kirjeldab raskuses oleva ettevõtja tunnuseid. Ühtlasi selgitatakse, et raskustes oleva ettevõtja puhul ei arvestata börsil noteerimata väikeettevõtja viie aasta jooksul alates registreerimisest, kes ei ole teise ettevõtja tegevust üle võtnud, kasumit jaotanud ega ole moodustatud ühinemise teel (iduettevõtja), või ettevõtja, kelle keskmine aastatootlus on taotluse esitamisele eelnenud kolme majandusaasta jooksul olnud vähemalt 20 protsenti ja kellel oli kolmeaastase perioodi alguses vähemalt kümme töötaja (kasvuettevõtja) korral aktsia- või osakapitali hulka ülekurssi, võimaldades seega teha määruse idu- ja kasvuettevõtjatele erandi raskustes ettevõtja määramisel.

Lõige 3 sätestab, et toetusega seotud teave ja dokumendid esitatakse struktuuritoetuse registri e-toetuse keskkonna kaudu.

Lõike 4 kohaselt toimetatakse haldusaktid kätte toetuse saaja e-posti aadressile, st selle kaudu toimetatakse kätte nt taotluse suhtes tehtud otsus, toetuse tagasinõudmise otsus jm haldusaktid.

Eelnõu §-s 2 sätestatakse riigiabi reeglid, mida toetuse andmisel järgitakse, sealhulgas riigiabi andmisel järgitavad õiguslikud alused ja neid sätestavad dokumendid. Määrusega antav toetus võib olla kas riigiabi komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks⁴ (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78) (edaspidi *üldine grupierandi määrus*), tähenduses või vähese tähtsusega abi komisjoni määruse (EL) nr 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L, 15.12.2023)⁵ (edaspidi *vähese tähtsusega abi määrus*), tähenduses.

Eelnõu § 3 määrab kindlaks toetuse andmise eesmärgi ja tulemused. Toetuse eesmärk on soodustada ettevõtja vajadustest lähtuvat ja äriliste eesmärkidega seotud TA-d ning seeläbi suurendada ettevõtjate uuest või oluliselt muudetud tehnoloogiast, tootest või teenusest saadavat müügitulu. Oluline on just ettevõtja vajadustest lähtuv ja äriliste eesmärkidega seotud TA, sest projektide puhul hinnatakse arendatavate tehnoloogiate, toodete või teenuste ärilist potentsiaali ning ettevõtja võimekust viia arendustöö lõpuni ning tooted ja teenused turule.

Eelnõu §-s 4 on määruses läbivalt kasutatavad terminid. Määruses on lahti seletatud 11 terminit, mis on vajalikud määruse rakendamiseks.

Esitatud terminite defineerimisel on lähtutud üldisest grupierandi määrusest ning Frascati käsiraamatust. Samas on termineid täpsustatud ja kitsendatud. Näiteks on üldises grupierandi määruses defineeritud rakendusuuring järgmiselt – *rakendusuuring on kavandatud uuringud*

⁴ [Komisjoni määrus \(EL\) nr 651/2014](#)

⁵ [Komisjoni määrus \(EL\) nr 2023/2831](#)

või kriitilised uuringud uute teadmiste ja oskuste hankimiseks, mida saaks kasutada uute toodete, protsesside või teenuste arendamisel või selleks, et täiustada märkimisväärselt olemasolevaid tooteid, protsesse või teenuseid. Rakendusuuring hõlmab vajalike komplekssete süsteemide komponentide loomist ning võib sisaldada prototüüpide konstrueerimist laboris või olemasolevaid süsteeme simuleerivas keskkonnas, samuti katsetootmisliine. See sõnastus defineerib ainult rakendusuuringu tehnoloogilise sisu. Eelnõu on suunatud ettevõtjatele ja rakendusuuringute abil nende majandustulemuste parandamisele. Seetõttu on rakendusuuringute terminit kitsendatud. Määrusega toetatakse neid rakendusuuringuprojekte, mis vastavad eespool nimetatud tehnoloogilistele parameetritele ning millel on kindel praktiline rakendus ja ettevõtjast tellija, kes kasutab uut teadmist ärilisel eesmärgil.

Eelnõu § 5 kehtestab, et toetuse taotlusi menetleb, haldusakte annab ning väljamakseid ja järelevalvet teeb EIS.

Eelnõu §-s 6 on koostööprojektide elluviimise tingimused. Koostööprojektide tingimused lähtuvad komisjoni 28. oktooberi 2022. a teatise „Teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antava riigiabi raamistik“ (2022/C 414/01)⁶ sätetest, mille järgimisel ei saa ettevõtja kaudset riigiabi. Koostöö raames projekti elluviimise tingimused, kulude, riskide ja tulemuste jagamine, tulemuste levitamine ning koostööprojekti tulemusena loodava intellektuaalomandi õiguste kasutamine ja jaotamine lepatakse kokku pooltevahelises koostöölepingus.

Koostööprojektid on kõik projektid, mida kavandavad, viivad ellu ja mille tulemusi, mis vastavad nende panusele projektis, jagavad partnerid ühiselt. Eelnimetatud nõude järgimine on oluline selleks, et toetuse saaja ja partnerid ei saaks soodsate koostöötingimuste tõttu teadus- ja arendusasutuste kaudu kaudset riigiabi. See nõue võimaldab ühtlasi toetuse saajal, partneril ning teadus- ja arendusasutusel leppida omavahel kokku, kas viimane panustab projekti:

- a) lepinguliste teadusteenuste osutamise ning teadusuuringute teostamise kaudu, mille puhul järgitakse raamistiku punkti 2.2.1, või
- b) koostöö kaudu, mille puhul järgitakse raamistiku punkti 2.2.2 ning teadus- ja arendusasutuse kulud hüvitatakse tegelike kulude alusel.

Juhul kui toetuse saaja ja TA asutus teostavad koostööprojekte ühiselt, ei saa toetuse saaja soodsate koostöötingimuste tõttu teadusasutuse kaudu kaudset riigiabi, kui on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest:

- 1) osalev toetuse saaja ja partnerid kannavad kõik projekti kulud;
- 2) koostööprojekti tulemusi, millega ei kaasne intellektuaalomandi õigusi, võib laialdaselt levitada, või kui TA asutuse tegevuse tulemusena tekkivad intellektuaalomandi õigused antakse TA asutusele täielikult üle;
- 3) kõik koostööprojekti tulemusena tekkivad intellektuaalomandi õigused ja nendega seotud kasutusõigused jagatakse poolte vahel viisil, mis kajastab asjakohaselt nende tegevusi, sissemakseid ja huve;
- 4) TA asutusele makstakse tema tegevuse tulemusena tekkinud intellektuaalomandi õiguste eest turuhinnale vastavat tasu, kui teadusasutus annab nimetatud intellektuaalomandi õigused üle või võimaldab projektis osalevale toetuse saajale või ettevõtjast partnerile neile juurdepääsu. TA asutusele makstavast tasust võib maha arvata osaleva toetuse saaja või ettevõtjast partneri poolt teaduspartneri nimetatud projektis teostatud tegevuse kulude katteks tehtud rahalise või mitterahalise sissemakse väärtuse absoluutsumma.

⁶ [Komisjoni Teatis: Teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antava riigiabi raamistik 2022/C 414/01](#)

Lisaks tuleb märkida, et TA asutusele tema tegevuse tulemusena tekkinud intellektuaalomandi õiguste eest makstav tasu vastab turuhinnale, kui nimetatud tasu võimaldab TA asutusel kõnealustest intellektuaalomandi õigustest saada kogu majandusliku tulu ja kui on täidetud vähemalt üks järgmistest tingimustest:

- 1) tasu suurus on kindlaks määratud konkurentsil põhineva avatud, läbipaistva ja mittediskrimineeriva müügitehingu tulemusena;
- 2) sõltumatu ekspert kinnitab oma hinnangu põhjal, et tasu suurus on vähemalt võrdne turuhinnaga;
- 3) TA asutus tõendab, et ta on pidanud tasu üle turutingimustel läbirääkimisi koostöölepingu sõlmimise hetkel maksimaalse majandusliku kasu saamiseks, võttes samal ajal arvesse oma põhikirjalisi eesmärgi;
- 4) juhtudel, kus koostööleping annab koostööprojekti osalevale toetuse saajale või partnerile koostööprojekti osaleva TA asutuse tegevuse tulemusena tekkivate intellektuaalomandi õiguste suhtes eesõiguse, on TA asutusel õigus küsida kolmandalt isikult pakkumisi ja koostööprojekti osalev toetuse saaja või partner peab kolmandalt isikult soodsama pakkumise saamise korral makstavat tasu vastavalt suurendama.

Kuna TA on oma loomult esmakordne, siis paljudel juhtudel ei ole võimalik enne TA algust lõpuliselt määrata selle tulemusel tekkivaid intellektuaalomandi õigusi või nende turuhinda. Sellisel juhul peab partnerite vahel enne TA algust sõlmitud koostööleping sisaldama punkte, mille kohaselt on võimalik teistele partneritele makstava tasu suurus üle vaadata. Tasu ülevaatamisel tuleb lähtuda tekkinud intellektuaalomandi õigustest ja nende turuhinnast.

2. peatükk

Toetuse andmise tingimused

Eelnõu §-s 7 on sõnastatud määruse kaudu toetatavad tegevused. Toetust antakse tegevustele, mis aitavad saavutada määruse §-s 3 märgitud eesmärgi ja tulemusi. Määruse alusel toetatakse rakendusuringute, tootearenduse ja sellega seotud teostatavusuuringu tegemist või arendustegevuse tulemusel valminud intellektuaalomandi esmakaitse taotlemist.

Eelnõus on *rakendusuringute* termin defineeritud teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antava riigiabi raamistiku kohaselt. Ettevõtjad saavad oma arendustöö tehnoloogilise taseme hindamiseks kasutada tehnoloogilise valmiduse tasemete skaalat. Siinkohal tuleb rõhutada, et lähtudes nii valdkondlikest eripäradest kui ka asjaolust, et arendustöö on alati millegi uue või uutmoodi tegemine, määrab projekti tegevuste lõpliku tehnoloogilise taseme valdkondlik ekspertiis. Rakendusuringu ja tootearenduse tegevused paigutuvad tehnoloogilise valmiduse tasemete skaalal vahemikku 3–7.

Teostatavusuuring on planeeritava rakendusuringu- või tootearendusprojekti potentsiaali hindamine ja analüüs üldise grupierandi määruse artikli 2 punktis 87 tähenduses. Teostatavusuuringu eesmärk on saada kindlust, kas planeeritav TA on tehnoloogiliselt teostatav ja selle tulemused äriiselt rakendatavad. Teostatavusuuringu käigus tehakse objektiivselt ja ratsionaalselt kindlaks projekti tugevad ja nõrgad küljed, võimalused ja ohud ning selgitatakse välja projekti elluviimiseks vajalikud vahendid ja projekti eduväljavaated. Rakendusuringud ja tootearendus on pikaajalised ja kallid tegevused. Seetõttu on oluline, et neid ellu viivad projektid oleksid tehnoloogiliselt hästi ette valmistatud. Lisaks vajab ettevõtja enne projekti algust teadmist, kas ja mil määral on arendustöö käigus valmiv uus toode, teenus, protsess või tehnoloogia majanduslikult tasuv ja turul konkurentsivõimeline, et selle teadmise põhjal

otsustada, kas rakendusuringu või tootearendusprojekti elluviimine on põhjendatud või mitte. Teisisõnu, kui eeluuringu tulemusel selgub, et projekt on tehnoloogiliselt teostatav või projekti tulemusel puudub ärintulu, saab selle teadmise alusel otsustada, et projekt ja sellega seotud investeeringud tuleb jätta tegemata.

Intellektuaalomandi esmakaitse tegevuseks saab toetust taotleda vaid juhul, kui projekt hõlmab ka kas rakendusuringut või tootearendust. Määruse alusel ei rahastata eraldi intellektuaalomandi esmakaitse taotlemisega seotud tegevusi. Väike- ja keskmise suurusega ettevõtjate puhul on intellektuaalomandi esmakaitse taotlemiseks võimalik anda toetust kas vähese tähtsusega abina või üldise grupierandi määruse artikli 28 alusel. Suurettevõtjate puhul toetatakse intellektuaalomandi esmakaitsega seotud tegevusi vaid vähese tähtsusega abina.

Lõige 3 sätestab lisaks, et tootearenduse või rakendusuringu projekte saab ellu viia ka tõhusa koostöö raames, tuues välja tingimused, millel projekt hõlmab tõhusat koostööd. Tõhus koostöö on üks koostööprojektide elluviimise võimalus ja sellest lähtudes tuleb tõhusa koostöö tegemisel järgida sätestatud tingimusi. Tõhusa koostöö puhul, kus projekti elluviimises ja selle tulemuste rakendamises osaleb rohkem partnereid, sealhulgas väike- ja keskmise suurusega ettevõtjad, ja tehakse võrdväärsete partneritena kas rahvusvahelist või teadusasutuste koostööd, on projekti tulemusi rakendavate eri partnerite kaudu projekti mõju suurem kui ühe ettevõtja projektil. Tõhusa koostöö toetamise tingimused lähtuvad üldisest grupierandi määrusest.

Eelnõu §-s 8 määratakse kindlaks määruse abikõlblikud kulud ja nendega seonduvad tingimused. Abikõlblike kulude valimisel on lähtutud üldise grupierandi määruse tingimustest, kitsendades ja täpsustades neid tingimusi. Lõikes 3 nimetatud rakendusuringute, tootearenduse ja neid ettevalmistavate teostatavusuringute projektide kulud peavad vastama üldise grupierandi määruse artikli 25 lõike 3 sätestatud tingimustele. Eelnõuga on sätestatud kõik määruse abikõlblikud kulud. Kulud, mida pole määruses nimetatud, on mitteabikõlblikud. Sellest põhimõttest lähtudes pole määruses eraldi sätena mitteabikõlblikke kulusid esile toodud, välja arvatud lõikes 8 mitteabikõlbliku kuluna nimetatud käibemaks.

Lõikest 5 lähtuvalt on abikõlblik projekti tegevuse elluviimisel kasutatava vahendi või seadme rentimise kulu ning ostmise kulu ulatuses, milles vahendit või seadet kasutatakse projekti tegevuse elluviimisel. Osta või rentida võib nii vahendi kui seadme või ainult ühe neist. Kui vahend või seade on ostetud, kuid nende kasutamisega on ajaliselt pikem kui aeg, mil neid kasutatakse projekti elluviimisel, siis on abikõlblik ainult vahendilt või seadmelt arvestatud amortisatsioonikulu vastavalt projekti abikõlblikkuse perioodile, mitte nende ostusumma. Läbipaistvuse suurendamiseks ja menetluse, sealhulgas järelkontrolli lihtsustamiseks peavad kõik abikõlblikud kulud olema tasutud pangaülekandega. Viimati nimetatud nõue ei kehti amortisatsioonikulude kohta. Amortisatsioonikulude puhul tuleb lähtuda üldises grupierandi määruses sätestatud tingimustest ja raamatupidamise heast tavast.

Eelnõu § 9 näeb ette toetatavate tegevuste toetuse suuruse ja osakaalu projekti maksumusest ning sellega seotud tingimused.

Projekti jaoks on üldse võimalik taotleda toetust vähemalt 100 000 eurot ja maksimaalselt kaks miljonit eurot. Enne taotluste vastuvõtmise alustamist avaldab EIS veebilehel, millises summas toetust või millistes piirmäärades on võimalik kas jooksvalt või voorupõhiselt taotleda. Selline lähenemine võimaldab korraldada suunatud taotlusvoore, mis lähtuvad projektide valdkondlikest eripäradest.

Lõigetes 2–5 on sätestatud toetatavate tegevuste toetuse määrad lähtuvalt toetuse saaja ja partneri tüübist ja suurusest, projekti raames toetatavatest tegevustest ning nendega seotud riigiabi tingimustest. Kõrgeimat toetuse määra rakendatakse tõhusa koostöö projektile, kus väikeettevõtja toetuse osakaal on 80 protsenti.

Ühtlasi sätestatakse, et omafinantseeringu määr peab katma abikõlblikest kuludest osa, mida toetus ei kata, ning omafinantseeringuna ei tohi kasutada teisi riigi, kohaliku omavalitsuse üksuse või Euroopa Liidu institutsiooni või fondi või muust välisvahendist antud tagastamatuid toetusi. Toetuste alla ei kuulu auhinnad või muu rahaline tugi, mille eest ei oodata vastutasuks mingit väärtust.

Eelnõu § 10 kehtestab projektide abikõlblikkuse perioodi pikkuse.

Projekti abikõlblikkuse periood on taotluse rahuldamise otsuses määratud ajavahemik, millal peavad projekti tegevused algama ja lõppema ning millal tehakse projekti elluviimiseks vajalikud kulud. Projekti abikõlblikkuse periood algab taotluses märgitud ja taotluse rahuldamise otsuses sätestatud kuupäeval ning lõpeb taotluses märgitud ja taotluse rahuldamise otsuses sätestatud kuupäeval. Olulise kitsenduseks on lisatud, et projekti abikõlblikkuse periood algab hiljemalt neli kuud pärast taotluse rahuldamise otsuse tegemise kuupäeva. Sätte eesmärk on ära hoida olukorda, kus projekti tegevuste algust lükatakse korduvalt edasi ning seetõttu pole võimalik riigieelarvest eraldatud vahendeid kasutusele võtta.

3. peatükk

Toetuse taotlemine ning nõuded taotlejale, partnerile ja taotlusele

Eelnõu §-s 11 on toetuse taotlemise tingimused.

Lõikega 1 kehtestatakse, et toetust saab taotleda kas jooksvalt või voorupõhiselt. Toetuse taotlemise viis sõltub rahastatavast tegevusest, ettevõtjate prognoositavast huvist ja sellega seotud nõudlusest, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi eraldatud eelarve mahust ja sellele seatud tingimustest. Juhul kui prognoositav ettevõtjate huvi ja võime mingit tegevust ellu viia ületab eelarvelisi võimalusi, korraldatakse kõikidele ettevõtjatele võrdsete võimaluste loomiseks taotlemine voorudena. Jooksvat taotlemist rakendatakse eelkõige väikese rahalise mahuga ja kiireloomuliste projektide rahastamiseks. Voorupõhine taotlemine koos sinna esitatud projektide menetlemise ja hindamisega, samal ajal kui projektid üksteisega konkureerivad, on ajamahukas. Väiksema mahuga projektid võivad pikas menetlusprotsessis oma päevakajalisuse kaotada. Samas on kõnesolev määrus mõeldud ennekõike suure mahu ja suure tehnoloogilise riskiga ning ärilisest vajadusest lähtuvate rakendusuringute ja nendega seotud tootearendusprojektide rahastamiseks. Seetõttu seatakse määрусega piirang, et ettevõtja saab taotleda jooksvalt toetust üks kord kolme kalendriaasta jooksul alates taotluse rahuldamise otsuse kuupäevast.

Potentsiaalne taotleja saab teavet võimaliku toetuse summa, taotluste vastuvõtmise perioodi või alguskuupäeva, üldisest toetuste eelarvest EISi veebilehelt.

Eelnõu §-s 12 sõnastatakse eelnõustamise tingimused.

Eelnõuga nähakse ette, et taotleja peab enne taotluse esitamist läbima eelnõustamise. Eelnõustamise eesmärk on aidata taotlejal projekti taotluse esitamiseks ette valmistada.

Eelnõustamise käigus tutvustatakse toetuse saamise aluseid, juhitakse tähelepanu projekti võimalikele tehnilistele ja sisulistele puudustele ning antakse soovitusi ja tehakse ettepanekuid puuduste kõrvaldamiseks. Eelnõustamine muudab toetuse taotlemise lihtsamaks ja toob kaasa vähem bürokraatiat nii ettevõtjale kui ka EISile. Eelnõustamise käigus vaadatakse, kas plaanitavad tegevused on hinnanguliselt teostatavad ja tulemused saavutatavad. Eelnõustamise läbimine iseenesest ei anna taotlejale eelist taotluste hindamisel ning eelnõustamisel antud seisukohad ja arvamused ei ole EISile hilisemas menetluses siduvad.

Voorulise taotlemise korral viib EIS läbi eelhindamise ning annab projektiplaani eelhindangu. Positiivne eelhindang antakse juhul kui projektiplan aitab kaasa meetme eesmärgi täitmisele. Juhul kui selgub, et esitatud projektiplan ei võimalda saavutada meetme eesmärgi, näiteks on projektiplanis märkimisväärsed puudused projekti teostatavuses, mis ei võimalda projekti käigus uut tehnoloogiat, toodet või teenust arendada, positiivset eelhindangut ei anta.

Eelhindangu andmise võib EIS kaasata eksperte, kes annavad projektile tehnoloogilise hinnangu.

Jooksva taotlemise korral on eelnõustamine kohustuslik, kuid eelhindangut ei anta.

Eelnõu §-s 13 esitatakse nõuded taotlejale ja partnerile.

Vastavalt eelnõu tingimustele saab toetuse taotlejaks olla Eesti äriregistrisse kantud äriühing. Taotlejal on õigus projekti elluviimisesse kaasata ka partnereid, kelleks saavad olla äriühingud, muud eraõiguslikud juriidilised isikud või TA asutused.

Vähese tähtsusega abi arvestust peetakse abi saaja kohta, mis tähendab seda, et taotlejale ja partneritele kõigi erinevate meetmete kaudu antud vähese tähtsusega abi peab vastama kumuleerimisreeglitele. Sealjuures on oluline jälgida piiranguid, mis kehtivad kontserni kuuluvatele partneritele vähese tähtsusega abi määru artikli 2 lõikes 2 sätestatud suhete korral. Vähese tähtsusega abi ei tohi ületada vähese tähtsusega abi määru artikli 3 lõikes 2 sätestatud piirmäära 300 000 eurot. Toetuse andmisel vähese tähtsusega abina võetakse arvesse vähese tähtsusega abi määru artiklis 5 sätestatud kumuleerimisreegleid. Vähese tähtsusega abi suuruse arvestamisel loetakse üheks ettevõtjaks sellised ettevõtjad, kes on vähese tähtsusega abi määru artikli 2 lõike 2 kohaselt omavahel seotud.

Eelnõu §-s 14 sätestatakse nõuded taotlusele.

Taotlus peab vastama kõikidele määru tingimustele ja olema esitatud ettenähtud korras ja vormis. Taotlus peab muu hulgas sisaldama kirjeldust selle kohta, kuidas planeeritavad tegevused panustavad kõnesolevas määru toodud eesmärkide ja tulemuste saavutamisse. Seejuures kehtib nõue taotleja ja ettevõtjast partneri kohta, sest määru eesmärk on edendada ärilisel eesmärgil läbiviidavat TA-d (iseloomustab TA investeeringud ja TA töötajate arv) ja selle tulemusel loodud tehnoloogia, toote või teenusest tulenev müügitulu kasv. Vastavat infot kasutatakse projekti hindamisel – projekti mõju toetuse eesmärkidele, projekti majanduslik mõju ettevõtjale ja äriplaanis asjakohasus. Kasumitaotluseta partneri puhul ei ole vastavat info vaja, sest tema eesmärk ei ole loodud tehnoloogialt, tootelt või teenuselt teenida kasumit.

Partneri info vormi kehtestab EIS ja peab sisaldama järgmist infot: partneri nimi; registrikood; käibemaksukohustuslase number; teave, kas partner on riigihankekohuslane; teave, kas taotleja on väike-, keskmise suurusega või suurettevõtja; partneri kontaktandmed; partneri esindusõigusliku isiku andmed; partneri projektijuhi andmed; partneri roll projektis; partneri

rahaline panus projektis; teave, kas partner saab projektist majanduslikku kasu. Juhul kui tegu on ettevõtjast partneriga, siis tuleb lisada partneri aktsionärid või osanikud ning partneri kontserni liikmete skeem, juhul kui partneri on ema- või tütaretevõtteid ning andmed ei ole Äriregistrist kättesaadavad.

Taotluse osa on ka taotleja projektiplaan, milles esitatakse ülevaade tellitavate/tehtavate rakendusuuringute ja/või tootearenduse mahust ja sisust. Projektiplaan sisaldab tegevuskava, kus on kirjeldatud rakendusuuringu või tootearenduse põhieesmärgid, uuringu teaduslik uudsus, peamised meetodid, eeldatavad tulemused ja nende rakendamine. Projektiplaanis peab olema toodud info uuringu tegijate kohta ning juhul kui uuring tellitakse teenusena, uuringut tegeva TA partneri uurimisrühma või teadlaste ja insenertehniliste töötajate kohta ja neile koostööst tekkiv lisaväärtus. Lisaks kuulub projektiplaani juurde taotleja äriplaan vastavalt EISi kehtestatud näidisele rakendusuuringu või tootearenduse tulemuste kasutamise kohta.

Eelnõu §-s 15 on kirjeldatud, kuidas toimub taotluse menetlemine.

Selles paragrahvis sätestatakse taotluse menetlemise käigus EISi tehtavad tegevused ja nende tähtsused. Taotluse menetlemise tähtaeg on jooksva taotlemise korral 40 tööpäeva ja voorupõhise taotlemise korral 60 tööpäeva alates taotlusvooru sulgumisest. Põhjendatud juhtudel on EISil õigus tähtaega pikendada kuni 10 tööpäeva võrra. EIS teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse taotlust sisuliselt hindamata, kui taotleja ei ole lõikes 5 nimetatud tähtsajal puudusi kõrvaldanud.

Juhul kui jooksva taotlemise puhul saab registreeritud taotluste maht vähemalt võrdseks eelarves toetuste maksmiseks planeeritud summaga, menetletakse neid taotlusi, mille kohta ei ole tehtud rahuldamise või rahuldamata jätmise otsust, nende registreerimise järjekorras. Enne kui eelarve saab võrdseks vaba jäägiga, toimub taotluste menetlemine paralleelselt.

Eelnõu § 16 sätestab taotluste valikukriteeriumid ja -metoodika. Määrus sätestab valikukriteeriumid, millest lähtudes koostab EIS taotluste hindamise juhendi.

EISil on õigus sõnastada valikumetoodikas sisalduv lisakriteerium lähtuvalt riigi prioriteetsetest eesmärkidest. Valiku lisakriteerium moodustab kuni kümme protsenti koondhindest. See valikukriteerium toimib boonuskriteeriumina, mille kaudu on võimalik eelistada riigi strateegilistest eesmärkidest tulenevaid prioriteetseid teemasid või valdkondi.

Eelnõu § 17 reguleerib taotluste hindamist.

Esmalt hindavad kõiki taotlusi eksperdid ning seejärel EISi moodustatud hindamiskomisjon.

Taotlusi hindavad esmalt eksperdid ning seejärel vajadusel EIS moodustatud hindamiskomisjon. Üldjuhul hindavad taotlusi vähemalt kaks eksperti. Hindamiskomisjoni liikmed ja eksperdid, kes on seotud projekti, taotleja või partneriga, ei osale vastava projekti hindamisel. Lisaks ei osale projekti hindamisel hindamiskomisjoni liikmed, kellel on projektis elluviidava TA-ga seotud ärihuvid. Hindamiskomisjoni liikmed ja eksperdid on oma valdkonna eksperdid, kellel on võime hinnata projekti arenduslikku ja/või ärilist potentsiaali.

Hindamine erineb olenevalt, kas toetust taotletakse jooksvalt või voorupõhiselt. Kui jooksva taotlemise korral on eksperdid hinnanud § 16 lõike 1 punktides 1, 2 ja 3 sätestatud valikukriteeriume erinevalt ning nende antud punktid on kõrgemad, kui § 18 lõike 1 punktides 2 ja 3 sätestatud punktid, esitatakse taotlus hindamiskomisjonile hindamiseks. Punktide

erinevus vähemalt ühes alamkriteeriumis peab olema 2 punkti või enam. Hindamiskomisjoni ülesanne on sellisel juhul hinnata, kas kujunenud kaalutud keskmine hinne on õigustatud või hinnata projekti ümber. Rahuldamata jäetakse taotlused, mida hinnati § 16 lõike 1 punktides 1 ja 3 sätestatud kriteeriumis alla 2 punktiga ning § 16 lõike 1 punktis 2 sätestatud kriteeriumis alla 2,5 punktiga.

Kui voorupõhise taotlemise korral on taotlust hinnatud samade või kõrgemate punktidega kui § 18 lõike 1 punktides 2 ja 3 sätestatud, esitatakse taotlus hindamiskomisjonile hindamiseks. Kui taotlusele antud punktid nimetatud lävendit ei ületa, jäetakse taotlus rahuldamata. Voorupõhise taotlemise korral kaastakse hindamiskomisjon, sest see tagab kvaliteetsema ja võrreldama hindamise. Kuigi enne hindamist selgitatakse kõigile ekspertidele hindamise põhimõtteid ja valikukriteeriumeid, siis praktika näitab, et eksperdid võivad hinnata väga erinevalt. Samuti tuleb arvestada, et üldjuhul üks ekspert hindab maksimaalselt vaid paari taotlust ning ei oma ülevaadet kogu taotlusvooru esitatud projektidest. Arvestades, et üldjuhul ületab taotlusvoorus taotletava toetuse kogusumma 2-3 korda vooru eelarvet, siis konkurents on tihe ja rahastuse saamist ja saamata jäämist võib mõjutada väga väike punktide vahe. Seetõttu on oluline, et eksperdi antud hindeid ja hinnanguid analüüsiks hindamiskomisjon, kellel on õigus vajadusel muuta ekspertide kaalunud keskmisi hindeid.

Eelnõu §-s 18 on kirjeldatud taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise tingimused. Hindamistulemuste põhjal otsustab EIS, kas rahuldada taotlus taotletud mahus või rahuldada taotlus osaliselt või kõrvaltingimusega või jätta taotlus rahuldamata.

Voorupõhise taotlemise korral reastab EIS taotlused lõpliku paremusjärjestuse saamiseks hindamiskomisjonis saadud koondhinnete põhjal pingeritta alates kõrgeima koondhinde saanud taotlusest. Võrdse koondhinde saanud taotluste korral saab pingereas kõrgema koha väiksema taotletava toetusesummaga projekt. Projekti rahastamine sõltub vooru eelarvest ja projekti kohast pingereas.

Paragrahvis on nimetatud, et taotluste rahuldamata jätmise otsused tehakse ka eelarve lõppemisel.

Eelnõu §-s 19 on kirjeldatud, millistel juhtudel ja tingimustel võib taotluse osaliselt või kõrvaltingimusega rahuldada. Taotluse osalise rahuldamise korral peab taotleja andma nõusoleku toetussumma või projekti vähendamiseks. Samas peab taotleja projekti osalise rahastamise korral saavutama kõik taotlemisel esile toodud projekti eesmärgid ja saavutama oodatavad tulemused. Juhul kui taotleja ei nõustu taotluse osalise rahuldamisega, teeb EIS taotluse rahuldamata jätmise otsuse. Kuna tegemist on arendusprojektidega, mille tulemused võivad olla ka negatiivsed, on olemas võimalus rahastada taotlust kõrvaltingimusena etapiti või näha projekti jaoks ette lisategevusi, mis peavad olema tehtud enne projekti algust.

Eelnõu §-s 20 nähakse ette taotluse rahuldamise otsuse muutmise ja kehtetuks tunnistamise tingimused.

Taotluse rahuldamise otsust muudab EIS omal algatusel või toetuse saaja esindusõigusliku isiku digitaalselt allkirjastatud kirjaliku taotluse alusel. Taotluse rahuldamise otsusega kinnitatud eelarvet võib toetuse saaja ilma nimetatud taotlust esitamata muuta, kui muudatus on seotud eelarveridade vaheliste tõstetega, eri liiki riigiabi summad ega abi osakaalud ei muutu ning toetuse saaja kooskõlastab vastava muudatuse EISiga. Enne toetuse rahuldamise otsuse muutmise otsuse tegemist kontrollib EIS muudatuste asjakohasust ja vajalikkust ning kui see

on vajalik, hindab muudatuste mõju määruuses sätestatud valikukriteeriumide alusel, kaasates vajaduse korral eksperte või hindamiskomisjoni. EISil on õigus keelduda taotluse rahuldamise otsuse muutmisest või lõikes 2 nimetatud juhul muudatuste kooskõlastamisest, kui soovitatav muudatus ei aita kaasa oodatavate tulemuste saavutamisele või projekti tegevusi ei lõpetata abikõlblikkusperioodil.

Taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsustab EIS 20 tööpäeva jooksul pärast selleks taotluse saamist.

Eelnõu §-s 20 on nimetatud ka juhud, millal EIS tunnistab taotluse rahuldamise otsuse täielikult või osaliselt kehtetuks. Toetuse saaja peab siis saadud toetuse kohe tagastama.

4. peatükk

Aruannete esitamine ja toetuse maksmine

Eelnõu § 21 sätestab toetuse kasutamisega seotud aruannete esitamise tingimused. Toetuse saaja esitab kahte tüüpi tegevusaruande: vahe- ja lõpparuande. Vahe- ja lõpparuande vormid avaldatakse EISi veebilehel. Aruanded esitatakse e-toetuse keskkonna kaudu. Aruandeperiood on kuus kuud, kuid täpsemad aruannete esitamise tähtajad sätestatakse taotluse rahuldamise otsuses.

Vahearuannetes on elluviidud tegevuste kirjeldus võrrelduna projekti taotlusega koos saavutatud tulemustega. Vajaduse korral esitatakse vahearuandega järgmise perioodi täpsustatud tegevuskava. Seega hinnatakse vahearuannetes projekti edenemist sisuliselt ning projektid peavad olema üles ehitatud nii, et vahearuandluse käigus on võimalik hinnata vahepeal saavutatud tulemusi. Juhul kui eesmärgid ei ole saavutatud, on EISil õigus vastavalt §-s 20 sätestatud tingimustele taotluse rahuldamise otsus täielikult või osaliselt kehtetuks tunnistada.

Lõpparuanne sisaldab kogu projekti peamiste tegevuste kirjeldust ja teavet projekti tulemuste saavutamise kohta. Lõpparuanne sisaldab muu hulgas infot intellektuaalomandi kasutamise, patenditaotluste ja publikatsioonide kohta.

Rakendusuuringut või tootearendust hõlmavate projektide vahe- ja lõpparuannete hindamisse võib vajaduse korral kaasata eksperte. Projekti puhul, mille kestus on kuus kuud või vähem, esitatakse vaid lõpparuanne. Aruannete menetlemiseks on EISile ette nähtud 42 tööpäeva.

Eelnõu §-s 22 on toetuse maksmise kord.

Toetuse maksmise eeldusteks on projekti tegevuste elluviimine ja abikõlblike kulude tegemine. Toetuse saajad esitavad maksetaotluse struktuuritoetuste registri e-toetuse keskkonna kaudu koos vahe- või lõpparuandega. Koos maksetaotlusega esitab toetuse saaja tekkinud abikõlblike kulude loetelu. See tähendab, et taotleja ei pea maksetaotluses esitama igat kuludokumenti eraldi, vaid § 8 lõikes 2 märgitud kululiikide lõikes. Samas säilib toetuse saajal kohustus säilitada oma raamatupidamises kõik kuludokumendid ning vajadusel esitada need EISile kontrollimiseks. EIS viib läbi toetuse saanud projektidel pistelisi kontroll, mille käigus kontrollitakse kuludokumente ning nende vastavust abikõlblikele kuludele. Täpsema kontrollsüsteemi töötab EIS sisemiselt välja. Toetuse saaja kohustub esitama EISile valimisse sattunud kulude kohta kulu- ja maksedokumendid 15 tööpäeva jooksul nõude saamisest arvates.

Toetuse saajal on õigus taotleda toetuse ettemakset kuue kuu prognoositud rahavajaduse ulatuses. Selle prognoosi esitab toetuse saaja taotluse eelarves. Ettemakse tehakse kümne tööpäeva jooksul pärast vastava taotluse esitamist. Ettemakse suurus on kuni 30 protsenti projekti toetuse summast. Toetuse saaja tõendab EISile ühe aasta jooksul ettemakse tegemisest, et ettemakse on abikõlblike kulude katmiseks ära kasutatud. Tõendamiseks esitab toetuse saaja maksetaotluse koos tekkinud abikõlblike kulude loeteluga. Järgmise ettemakse saamiseks peab eelmisest olema vähemalt 70 protsenti kasutatud abikõlblike kulude katteks.

Lõikega 7 kehtestatakse, et kui projektis osaleb välisriigi registris registreeritud projekti partner, tõendab toetuse saaja tema kulude abikõlblikkust partneri kulude abikõlblikkuse auditoriandega, mille on teinud partneri asukoha riigi sõltumatu ja sertifitseeritud audiitor. Auditoriandest peab nähtuma, et partneri kulud on kooskõlas üldise grupierandi määruse või vähese tähtsusega abi määrusega, käesoleva määruse tingimustega ning kohalike õigusaktidega ja üldtunnustatud raamatupidamistavaga. Auditoriaruanne tuleb lisada maksetaotlusele, millega nimetatud kulude hüvitamist taotletakse.

5. peatükk

Toetuse saaja, partneri ning EISi õigused ja kohustused ning toetuse tagastamine

Eelnõu § 23 sätestab toetuse saaja ning partneri õigused ja kohustused. Toetuse saajal on õigus saada EISilt infot ja nõuandeid, mis on seotud õigusaktides sätestatud nõuete ja toetuse saaja kohustustega. Põhiliste toetuse taotlemiseks vajalike dokumentide kohta töötab EIS välja vormid.

Toetuse saaja ja partneri kohustused on loetletud lõigetes 2 ja 3.

Eelnõu § 24 sätestab EISi õigused ja kohustused.

Eelnõu §-ga 25 reguleeritakse toetuse osalise või täieliku tagasinõudmise otsuse tegemist ja toetuse tagasimaksmist nimetatud otsuse alusel.

Toetust taotledes nõustub taotleja toetuse eraldamise tingimustega, sealhulgas kohustusega maksta toetus tagasi, kui toetust on saadud mitteabikõlbliku kulu katteks või kui esineb muu toetuse tagasinõudmise alus. Toetuse tagasinõudmise otsuse puhul on tegemist haldusmenetluse seaduse tähenduses haldusaktiga.

Toetuse tagasinõudmise otsus tuleb teha näiteks siis, kui hüvitamiseks esitatud kulu osutub mitteabikõlblikuks. Näiteks sama kulusumma on hüvitamise aluseks juba olnud, kululiik ei ole abikõlblik või kululiik on abikõlblik, kuid ei ole seotud toetatava tegevusega. Toetuse tagasinõudmise otsus tuleb teha näiteks ka siis, kui selgub, et toetust on välja makstud mitteabikõlbliku kulu hüvitamiseks. Sellisel juhul kaalutlusõigus, kas teha toetuse tagasinõudmise otsus või mitte, puudub.

Toetus tuleb tagastada toetuse tagasinõudmise otsuse kehtima hakkamise päevast arvestades 60 kalendripäeva jooksul. Tagasimaksmisele kuuluva toetuse võib tasaarveldada samas projektis maksmisele kuuluva toetusega.

Toetuse tagasimaksmist võib EIS toetuse saaja taotlusel ajatada. Toetuse tagasimaksmise ajatamiseks esitab toetuse saaja toetuse andjale taotluse, milles on toodud ajatamisvajaduse põhjendus ja soovitud ajatatud tagasimaksekava. Toetuse saaja esitab toetuse andja nõudmisel

enda majanduslikku olukorda tõendavad dokumendid. Ajatamistaotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise kohta teeb toetuse andja otsuse kümne tööpäeva jooksul ajatamistaotluse saamisest arvates. Põhjendatud juhul võib otsuse tegemise tähtaega pikendada mõistliku aja võrra, teavitades sellest toetuse saajat. Ajatamistaotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse võib teha koos toetuse tagasinõudmise otsusega. Toetuse ajatatud tagasimakseperioodi määrab EIS, kuid see ei saa olla pikem kui 12 kuud. Põhjendatud vajadusel võib EIS Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga kooskõlastamise järel määrata ka pikema tagasimakseaja.

Ebaseadusliku ja väärkasutatud riigiabi tagasinõudmise korral juhendatakse konkurentsiseaduse §-s 42 sätestatust, kui Euroopa Liidu õigusaktist ei tulene teisiti. Ebaseadusliku riigiabi korral tuleb toetus tagasi maksta koos intressiga toetuse väljamaksmisest arvates vastavalt nõukogu määruse (EL) nr 2015/1589, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 108 kohaldamiseks (ELT L 248, 24.09.2015, lk 9–29)⁷, artikli 16 lõikele 2, mille rakendamissätteid on artiklites 11–13. Toetuse saaja turupositsiooni taastamiseks tuleb toetus tagastada koos liitintressiga ehk eelneval aastal kogunenud intressilt tuleb samuti tasuda intressi, mille rakendamise nõue tuleneb komisjoni määruse (EÜ) nr 794/2004, millega rakendatakse nõukogu määrust (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks (ELT L 140, 30.04.2004, lk 1–134)⁸, artiklist 11. Aluseks tuleb võtta toetuse maksmise ajal rakendatud Euroopa Liidu Teatajas avaldatud intressimäär. Toetust saanud toetatavate tegevuste puhul tuleb ebaseaduslik riigiabi seega tagastada liitintressiga alates päevast, kui ebaseaduslik abi maksti, ning intressi määraks tuleb võtta komisjoni riigiabi viite- ja diskontomäär. Liitintressi tuleb maksta kuni toetuse tagasimaksmiseni. Toetuse tagasinõudmise otsuse võib teha kolme aasta jooksul pärast toetuse saaja viimase kohustuse täitmist.

Ebaseadusliku, väärkasutatud või ühisturuga kokkusobimatu riigiabi, sealhulgas vähese tähtsusega abi andmise korral võib toetuse tagasinõudmise otsuse teha kümne aasta jooksul pärast toetuse saajale toetuse eraldamist. Ebaseaduslikuks riigiabiks loetakse nõukogu määruse (EL) nr 2015/1589 artikli 1 punktis f nimetatud abi. Riigiabi väärkasutamiseks loetakse sama artikli punktis g sätestatud. Ebaseaduslik riigiabi on uus abi, mis ei ole eraldatud kooskõlas riigiabi reeglitega. Väärkasutatud abi on abi, mida ei ole kasutatud kooskõlas toetuse andmise tingimuste ja taotluse rahuldamise otsusega.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määruse eelnõu on kooskõlas Euroopa Komisjoni järgmiste määruste ja teatisega:

- 1) komisjoni määrus (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.6.2014, lk 1–78)⁹;
- 2) komisjoni määrus (EL) nr 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L, 2023/2831, 15.12.2023)¹⁰.

⁷ [nõukogu määrus \(EL\) nr 2015/1589](#)

⁸ [komisjoni määrus \(EÜ\) nr 794/2004](#)

⁹ [Komisjoni määrus \(EL\) nr 651/2014](#)

¹⁰ [Komisjoni määrus \(EL\) nr 2023/2831](#)

4. Määruse mõjud

Meetmest rahastatavate projektide toel tehtavate tegevuste tulemusel kasvab Eesti ettevõtjate majanduslikult oluliste rakendusüringute ja tootearenduse maht. Ettevõtjate äriolulised teostatavusüringud, rakendusüringud ja tootearendus on suunatud nii ettevõtja kui ka turu jaoks uute toodete, teenuste, tehnoloogiate või ettevõttesiseste protsesside väljatöötamisele. See omakorda aitab kaasa sellele, et Eesti ettevõtjate tooted ja teenused muutuvad tehnoloogiamahukamaks ja seeläbi kallimaks, mis aitab ettevõtjatel teenida suuremat müügitulu ja riigil suuremat maksutulu. Toetusskeemi toel kasvav ettevõtjate teadus- ja arendustegevuse maht aitab kasvatada ka Eesti ülikoolide ja TA asutuste teenitavat tulu ning luua sellega uusi töökohti ja väljundeid teadlastele ja inseneridele.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamise eest vastutab EIS. Projektide kohustusliku omafinantseeringu tagavad toetuse saajad ja partnerid. Määruse rakendamise, sealhulgas taotluste menetlemise, projektide elluviimise ja kulude ning aruannete kontrollimisega seotud kulud eraldab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium riigieelarvelistest vahenditest. Määruse rakendamisega ei kaasne otseseid tulusid riigieelarvesse.

6. Määruse jõustumine

Eelnõu jõustub üldises korras kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

7. Eelnõu koostööstamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati eelnõude infosüsteemi kaudu Rahandusministeeriumile koostööstamiseks ning EISile arvamuse avaldamiseks. Rahandusministeerium koostööstas märkustega, lisaks saatis EIS oma arvamuse.

Lisa 1 Märkustega arvestamise tabel

Lisa 1 Märkustega arvestamise tabel

Märkuse/kommentaari esitaja	Arvestatud/mitte arvestatud
Rahandusministeerium	
1) Eelnõu § 9 lõikes 5 on sätestatud toetuse maksimaalse osakaalu suurendamine, kui on täidetud üldise grupierandi määruse artikli 25 lõike 6 punkti b alapunktis i nimetatud tingimus. Juhime tähelepanu, et üldise grupierandi määruse artikli 25 lõike 6 punktiga b lubatud osakaalu suurendamine ei kehti teostatavusuuringuteks antav toetuse kohta.	Arvestatud. § 9 lõike 5 sõnastust muudetud nii, et toetuse osakaalu suurendatakse vaid rakendusuuuringute või tootearenduse puhul.
2) Palume lisada eelnõule vähese tähtsusega abi andmise üldtingimused: „(X) Vähese tähtsusega abi ei tohi ületada vähese tähtsusega abi määruse artikli 3 lõikes 2 sätestatud piirmäära 300 000 eurot;. (XX) Toetuse andmisel vähese tähtsusega abina võetakse arvesse vähese tähtsusega abi määruse artiklis 5 sätestatud kumuleerimisreegleid. Vähese tähtsusega abi suuruse arvestamisel loetakse üheks ettevõtjaks sellised ettevõtjad, kes on vähese tähtsusega abi määruse artikli 2 lõike 2 kohaselt omavahel seotud.“	Arvestatud. Määrust täiendatud § 2 lõikega 3.
Ettevõtlike ja Innovatsiooni Sihtasutus	
1) Eelnõu § 1 lg 2 p 4 palume selguse huvides täiendada järgmises sõnastuses: „4) raskustes olevale ettevõtjale, kes vastab üldise grupierandi määruse artikli 2 punktile 18, välja arvatud iduettevõtte, kes on börsil noteerimata väikeettevõtja viie aasta jooksul alates registreerimisest, kes ei ole teise ettevõtja tegevust üle võtnud, kasumit jaotanud ega ole moodustatud ühinemise teel, või kasvuettevõtte, kes on ettevõtja, kelle keskmine aastatootlus on taotluse esitamisele eelnenud kolme majandusaasta jooksul olnud vähemalt 20 protsenti ja kellel oli kolmeaastase perioodi alguses vähemalt kümme töötajat, ning kelle puhul ei arvata aktsia- või osakapitali hulka ülekurssi.“ Kuigi need on kaudselt tuletatavad § 1 lg 2 p 4, siis peame vajalikuks need mõistetena üheselt määratleda. EIS-i rakendusdokumendid hõlmavad mh sellekohaseid taotleja kinnitusi (viitega määruse §-le), so Taotleja kinnitus iduettevõtja nõuetele vastavuse kohta ning Taotleja kinnitus kasvuettevõtja nõuetele vastavuse kohta.	Arvestatud osaliselt. § 1 lg 2 p 4 sisaldab juba antud mõisted, seletuskirjas on täiendavalt selgitatud, et nendele kirjeldustele vastavad idu- ja kasvuettevõtted. Kuna määruses rohkem neid mõisteid ei kasutata, siis ei ole mõistlik neid mõisteta all eraldi lahti kirjutada. Punkti sõnastust täiendatud.

<p>2) Eelnõu § 6 lg 1 palume täiendada järgmises sõnastuses ja lisada lg 2: „Koostöö raames projekti elluviimise tingimused, kulude, riskide ja tulemuste jagamine, tulemuste levitamine ning koostööprojekti tulemusena loodava intellektuaalomandi õiguste kasutamine ja jaotamine nähakse ette koostöölepingus. (2) Lõikes 1 nimetatud koostöölepingus sätestatakse ka partnerile makstava tasu tingimused. Tasu peab olema vähemalt võrdne partneri tegevuse tulemusena tekkinud intellektuaalomandi õiguste turutingimustega.“</p> <p>Teeme ettepaneku sätestada sarnaselt teistele MKMi määrustele (nt Arenduskeskuste investeeringutoetuse andmise tingimused ja kord–Riigi Teataja § 10; Ida-Viru ettevõtluse investeeringute toetus–Riigi Teataja § 6) selgelt koostööprojektide osas nõude esitada koostööleping, mis peab sisaldama mh lõikes 1 loetletud aspekte. Selgitame, et lõikes 2 (eelnõus hetkel lg 1) toodud tasu tingimused on mõeldud täiendava nõudena, mitte ainsa tingimusena, mida leping sisaldama peab. Koostöölepingu sisulised aspektid on seotud GBER art 2 p 90 ja erinevate tõhusa koostöö vormide osas sätestatud nõuetega (eelnõu § 7 lg 3). Meetme määruste tasandil on koostööprojektide tingimused juba ühtlustatud (sh võttes arvesse kaudse riigiabi saamise riski) ning ei ole põhjendatud antud määruse puhul sellise erisuse sisse toomine. Eeltoodust lähtuvalt teeme ettepaneku lõikesse 2 (alternatiivselt lõikesse 1, kui peetakse vajalikuks koondada koostöölepingu sisulised nõuded ühte lõikesse) lisada "ka".</p>	<p>Arvestatud.</p> <p>Määruse eelnõu sõnastust muudetud vastavalt.</p>
<p>3) Eelnõu § 8 lg 1 palume sõnastada järgnevalt: „Abikõlblik kulu on määruse tingimustele vastav kulu,...“</p>	<p>Mittearvestatud.</p> <p>Eelnõu § 8 lg 1 sätestab kulu abikõlblikkuse tingimused, mh peab kulu olema põhjendatud. Asjassepuutumatuid kulusid ei saa lugeda abikõlblikeks kuludeks</p>
<p>4) Eelnõu § 8 lg 3 p 1 tingimustega seoses teeme ettepaneku MKM-le kontakteeruda Maksu- ja Tolliametiga, et sarnaselt TA töötaja toetusega oleks võimalik RUP projektidest palka saavate töötajate tasusid kontrollida otse ja vähendada sellega toetuse saaja aruandluse kohustust.</p>	<p>Ettepanek teadmiseks võetud. Kuna ei eelda määruses muudatust, siis suhtlema MTA-ga eraldi.</p>
<p>5) Eelnõu § 8 lg 3 p 4 palume selguse huvides täiendada järgnevalt: „4) vahendi ja seadme rentimise ja omandamise kulu, sel määral ja sellise ajavahemiku jooksul, mil neid kasutatakse projekti jaoks;”</p>	<p>Mittearvestatud.</p> <p>Sama paragrahvi lg 4 nähtub, et kui seadet ei kasutata projektis kogus kasutusea vältel, on abikõlblik ainult amordikulu.</p>

<p>Kuigi sama paragrahvi lõige 5 sätestab amortisatsioonikulu, siis lg 3, mis määratleb abikõlblike kuludena 4) vahendi ja seadme rentimise ja omandamise kulu; tekitab segadust ja arusaamise justkui oleks seadmete ost abikõlblik. Seega eelkõige selguse ja üheselt mõistetavuse huvides palume tähelepanekuga arvestada sätestades nimetatud kulude abikõlblikkuse üksnes sel määral ja sellise ajavahemiku jooksul, mil neid kasutatakse projekti jaoks.</p>	<p>Seletuskirjas on see põhimõte veelkord korratud.</p>
<p>6) Eelnõu § 8 lg 3 p 6 palume sõnastada järgnevalt: „6) taotleja ja partneri projekti elluviimisega otseselt seotud töötajate lähetustega seotud transpordi- ja majutuskulud.“ Palume eemaldada viite Vabariigi Valitsuse 25. juuni 2009. a määrusele nr 110, et abikõlblikud oleksid ka välismaiste partnerite või mitte Eesti residentide lähetuskulud, kellele võivad kohalduda lähetushüvitise tasumisel teised tingimused.</p>	<p>Arvestatud. Määruse eelnõu sõnastust muudetud vastavalt.</p>
<p>7) Eelnõu § 8 lg 7 p 2 palume sõnastada järgnevalt: „2) projekti partnerite vahel“ Vastasel juhul muutuvad abikõlbmatuks tehingud ka teenusepakkujatele tasumiseks, kuna ka nemad osalevad projekti elluviimises.</p>	<p>Arvestatud. Määruse eelnõu sõnastust muudetud vastavalt.</p>
<p>8) Eelnõu § 12 lg 1 palume sõnastada järgnevalt: „(1) Enne toetuse taotlemist peab taotleja läbima eelnõustamise ja saama projektiplaani positiivse eelhindangu. Eelnõustamise käigus selgitatakse toetuse andmise aluseid ning juhitakse tähelepanu projekti võimalikele tehnilistele ja sisulistele puudustele. Jooksva taotlemisega taotlusvoorudes ei ole projektiplaani positiivse eelhindangu saamine enne taotluse esitamist kohustuslik.“ Ka jooksva taotlusvooruga on eelnõustamine tingimata vajalik ja eelnõustamise käigus ei anta projektiplaani eelhindangut. Positiivne eelhindang saadakse eelhindamise tulemusena.</p>	<p>Arvestatud osaliselt. Selgitatud järgmise punkti juures.</p>
<p>9) Eelnõu § 12 lg 2 palume sõnastada järgnevalt: „(2) EIS annab eelhindamise käigus projektiplaani positiivse eelhindangu, kui projektiplan vastab § 3 lõikes 1 nimetatud eesmärgile ja panustab vähemalt kolme § 3 lõikes 2 nimetatud tulemuse saavutamisse.“ Positiivne eelhindang saadakse eelhindamise, mitte eelnõustamise tulemusena.</p>	<p>Arvestatud osaliselt. Nii varasemas määruses kehtinud kui ka uues määruses sõnastatud sätted ei ole korrektsed, mistõttu sõnastati mõlemad lõigud ümber. Nii voorupõhise kui jooksva taotlemise korral tuleb taotlejal läbi eelnõustamine. Voorupõhise taotlemise puhul sisaldab eelnõustamine ka eelhindamist, mille tulemusel antakse eelhindang. Vastavalt §-le 14 saab esitada vaid taotluse, mille projektiplan on saanud positiivse eelhindangu.</p>

<p>10) Eelnõu § 13 lg 7 palume sõnastada järgnevalt: „7) Taotlejal ja partneril ning nende seaduslikul esindajal ei ole karistusseadustiku § 209, 209¹, 210, 260¹, 372, 373, 379 või 384 alusel määratud kehtivat karistust.“</p> <p>Praeguse määruse karistusseadustiku nimekirja kontroll toimub SFOS-is automaatkontrollina ja kõigi karistuste kontroll suurendaks oluliselt halduskoormust. Selline sõnastus on läbivalt enamikes meetme määrustes (nn ühtne praktika) ja ka SF meetmetes.</p>	<p>Arvestatud.</p> <p>Määruse eelnõu sõnastust muudetud vastavalt.</p>
<p>11) Eelnõu § 14 lg 1 p 1 palume sõnastada järgnevalt: „1) taotlus on esitatud ettenähtud korras ja vormis“</p> <p>Taotluse jaoks esitatavaid kohustuslikke dokumente on mitu (sh projektiplaan, eelarve vorm, partneri info vorm) ja neid ei esitata ühel vormil.</p>	<p>Arvestatud.</p> <p>Määruse eelnõu sõnastust muudetud vastavalt.</p>
<p>12) Eelnõu § 14 lg 1 palume täiendada p 7-ga järgnevalt: „7) taotluses esitatud andmed on täielikud ja õiged.“</p> <p>Nimetatud punkt taotluse nõuete all võib osutada vajalikuks. Nt juhtum, kus taotleja on esitanud küll keskkonnanaloa, mis on eelduseks projekti tegevuste elluviimisel, kuid menetluse käigus selgub, et see luba ei ole kehtiv. Võttes arvesse, et eelnõu § 15 lg 2 p 2 seob taotluse rahuldamata jätmisena määruses sätestatud taotluse nõuete mittevastavuse, on kirjeldatud näitliku juhtumi puhul selge õiguslik alus, millele otsuse tegemisel tugineda. Ehk siis võib tulla ette selliseid olukordi ja RÜ-l on seeläbi suurem võimalus määruses toodud alustele tuginedes sellised taotlused kõrvale jätta.</p>	<p>Mittearvestatud.</p> <p>Eeldame, et taotluses esitatakse õiged ja täielikud andmed.</p> <p>Taotlusega tuleb esitada ka määruse § 14 lg 2 sätestatud dokumendid ja kinnitused. Nende mitteesitamisel määratakse puuduse kõrvaldamiseks tähtaeg. Juhul, kui nõutud andmed ja kinnitused on esitamata, jäetakse taotlus vastavalt määruse § 15 lõike 5 punktidele 1 ja/või 3 rahuldamata ilma hindamiseks saatmata.</p>
<p>14) Eelnõu § 14 lg 2 p 6 palume sõnastada järgnevalt: „6) projektiplaan, millele voorulise taotlemise korral on antud positiivne eelhindang;“</p> <p>Positiivsed eelhindangud on EIS-il dokumenteeritud eelhindamiste koosolekute protokollides ja taotlejal ei ole vaja seda infot EIS-ile omakorda uuesti esitada.</p>	<p>Arvestatud.</p> <p>Määruse eelnõu sõnastust muudetud vastavalt.</p>
<p>14) Eelnõu § 15 lg 5 palume täiendada järgneva punktiga: „3) taotluses on esitatud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid või taotleja mõjutab õigusvastaselt otsuse tegemist.“</p> <p>Soovime jätta taotluse sisulise hindamiseta rahuldamata jätmise aluseks samad alused nagu praegu kehtivas „Ettevõtja rakendusühtsuse määruses“ (Vastu võetud 21.03.2022 nr 23). Eespool punktis 12 (§ 14 lg 1 p 7) kirjeldatud</p>	<p>Arvestatud.</p> <p>Eelnõu § 15 lg 5 täiendatud punktiga 3.</p>

näite puhul (praktikas erinevad olukorrad) tagab see selge õigusliku aluse määrase tasandil, et sellised taotlused rahuldamata jätta (sisulist hindamist läbi viimata).	
15) Eelnõu § 16 lg 2 soovitage tõsta § 4 terminite alla. Vastasel juhul on termin defineeritud pärast selle esmakordset kasutamist määruhes.	Mittearvestatud. TAIE fookusvaldkondade mõiste esineb määruhes vaid üks kord.
16) Eelnõu § 17 lg 4 palume sõnastada järgnevalt: „(4) Kui voorupõhise taotlemise korral on ekspertide § 16 lõikes 1 sätestatud valikukriteeriumides antud punktid samad või kõrgemad § 18 lõike 1 punktides 2 ja 3 sätestatud punktides, hindab taotlust täiendavalt hindamiskomisjon, kellel on õigus ekspertide antud kaalutud keskmisi punkte muuta.“ Ka lävendiga võrdsed punktid viitavad lävendi täitmisele ja peaks andma taotlusele võimaluse hindamiskomisjoni etappi edasi liikuda.	Arvestatud. Määruse eelnõu sõnastust muudetud vastavalt.
17) Eelnõu § 20 esimeseks lõikeks palume lisada: „(1) Taotluse rahuldamise otsust muudab Ettevõtjuse ja Innovatsiooni Sihtasutus omal algatusel või toetuse saaja esindusõigusliku isiku digitaalselt allkirjastatud kirjaliku taotluse alusel.“ Soovime lisada sama lõike nagu praegu kehtivas „Ettevõtja rakendusuringute määruhes“ (Vastu võetud 21.03.2022 nr 23). EIS hinnangul on oluline taotluse rahuldamise otsuse muutmise korral sätestada, et see toimub toetuse saaja poolt esitatud taotluse alusel (sh võimalus EISil ise see algatada) (va eelnõu lg-s 1 sätestatud koosõlastuse võimalikkus). Enamikes määruhes on sarnane regulatsioon või siis on vastav säte muutmistaotluse esitamise kohustusega viidud toetuse saaja kohustuste § alla (nt taotlema EIS-ilt vajadusel nõusolekut taotluses sisalduva projekti kestuse, tegevuste, eelarve või eesmärkide muutmiseks, esitades vastava muutmistaotluse enne muudatuse tegemist).	Arvestatud. Määruse eelnõu sõnastust muudetud vastavalt.
18) Eelnõu § 20 lõigete numeratsiooni tuleks korrigeerida olenemata sellest, kas ettepanekuga nr 17 nõustutakse.	Arvestatud. § 20 numeratsiooni on parandatud.
19) Eelnõu § 22 lg 3 palume selguse huvides täiendada järgnevalt: „(3) Toetuse saajal on õigus taotleda toetuse ettemakset kuue kuu prognoositud rahavajaduse ulatuses. Ettemakse tehakse kümne tööpäeva jooksul pärast vastava taotluse esitamist. Ettemakse suurus on kuni 30 protsenti toetuse summast. Toetuse saaja tõendab EISile ühe aasta jooksul ettemakse tegemisest, et	Arvestatud. Määruse eelnõu sõnastust muudetud vastavalt.

<p>ettemakse on abikõlblike kulude katmiseks ära kasutatud. Järgmise ettemakse tegemiseks peab ettemakse kasutamine olema abikõlblike kulude kuludokumentidega tõendatud vähemalt 70 protsendi ulatuses.“</p> <p>Ettemakse kasutamine ei tähenda tõendamist, st toetuse saaja võib teada, et ta kasutas raha ära, kuid kui ta ei ole kulusid EISile esitanud ja EIS-ile neid kulusid tõendanud, siis ei saa väita, et ettemakse kasutamine on toimunud korrektsetel alustel.</p>	
<p>20) Eelnõu § 22 lg 4 palume sõnastada järgnevalt: „Lõppmakse tehakse tegelike kulude alusel pärast projekti tegevuste elluviimist ja tulemuste saavutamist ning lõpparuande kinnitamist.“</p> <p>EIS-i soov on, et kogu toetuse summa ei saaks enne projekti lõppu välja makstud, kuid kindla protsendi jälgimine viimaseks makseks võib osutuda menetluslikult keeruliseks. Seega teeme ettepaneku, et viimane makse poleks ettemakse, vaid toimuks tegelike kulude alusel.</p>	<p>Arvestatud.</p> <p>Määruse eelnõu sõnastust muudetud viisil, et lõppmakset ei tehta ettemaksena.</p>
<p>21) Eelnõu § 22 lg 7 palume sõnastada järgnevalt „(7) Välisriigi registris registreeritud partneri kulude tõendamiseks esitab toetuse EISile partneri kulude abikõlblikkuse auditaruande, mille on teinud partneri asukoha riigi sõltumatu ja sertifitseeritud audiitor ja milles on sätestatud, et partneri kulud on kooskõlas üldise grupierandi määrusega või vähese tähtsusega abi määrusega, käesoleva määrusega ning asukohariigi õigusaktide ja üldtunnustatud raamatupidamistavaga.“</p> <p>EIS-i töötajad ei ole kursis välisriikide õigusaktide ja üldtunnustatud raamatupidamistavade, mistõttu oleks ilma kulude abikõlblikkuse auditaruandeta EIS-il keeruline täita toetuse kasutamise kontrolli kohustust ja teha toetuse tagasinõudmise otsuseid. Kuna kulude abikõlblikkuse auditaruande tegemisega kaasneb välisriigi ettevõttele kulu, siis ilma otsese kohustuseta on selle esitamise tõenäosus väike. Soovime jätta välisriigi partneri kulude tõendatusse samadel alustel nagu praegu kehtivas „Ettevõtja rakendusuuringute määruhes“ (Vastu võetud 21.03.2022 nr 23). Seejuures viitame, et nimetatud sätte lisamisel määruhesse nr 23 [RT I, 01.12.2023, 1 - jõust. 04.12.2023 on seletuskirja põhjendus järgmine: Punktiga 7 täpsustatakse §-s 9, et kui projektis osaleb välisriigi registris registreeritud projekti partner,</p>	<p>Arvestatud.</p> <p>Määruse eelnõu sõnastust muudetud vastavalt.</p>

<p>tõendab toetuse saaja tema kulude abikõlblikkust partneri kulude abikõlblikkuse auditaruandega, mille on teinud partneri asukoha riigi sõltumatu ja sertifitseeritud audiitor. Auditaruandest peab nähtuma, et partneri kulud on kooskõlas üldise grupierandi määruse või vähese tähtsusega abi määrusega, käesoleva määruse tingimustega ning kohalike õigusaktidega ja üldtunnustatud raamatupidamistavaga. Auditaruanne tuleb lisada maksetaotlusele, millega nimetatud kulude hüvitamist taotletakse.</p>	
<p>22) Eelnõu § 23 lg 2 palume lisada punktina: „6) Toetuse saajal ei tohi kuni viimase toetusosa väljamaksmiseni olla maksu- ja maksevõlga koos intressidega suuremas summas kui 100 eurot või selle tasumine peab olema ajatatud. Ajatamise korral peab võlg olema tasutud ajakava kohaselt.“ Kuna riigi soov on, et me ei toetaks ettevõtteid, kel on raskusi maksude tasumisel, siis teeme ettepaneku lisada täiendav punkt toetuse saaja kohustuste alla. Seeläbi rakendusüksus veendub enne ettemakse/tavamakse tegemist, et toetuse saajal ei oleks maksuvõlga või see oleks ajatatud. Eeltoodu aitab maandada ka riski olukorras, kus toetuse saajal on projekti elluviimise ajal tekkinud märkimisväärsed maksuvõlad, mis võib seada kahtluse alla projekti elluviimise võimekuse ja/või kaasneva tagajärjena projekti katkestamise ning taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamise. Kaaluda võib ka lisamist § 22 alla. Selgituseks, et määruse § 13 lg 3 laieneb taotlejale, mitte juba rahastuse otsuse saanud toetuse saajale.</p>	<p>Arvestatud. Määruse eelnõu sõnastust muudetud vastavalt. .</p>